

Ἀπὸ τὴν μίνησιν τῶν Ἰδεῶν

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Μαρίου Γεωργιάδου: Οικονομική τῶν Ἐπιχειρήσεων. Ἀθήναι, 1960, σελ. 460.

Ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς κ. Μαρίου Γεωργιάδου ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφόρησεν εἰς δευτέραν ἐπιμελημένην ἔκδοσιν, βελτιωμένην καὶ ἐπηρευμένην, τὸ κλασσικὸν πλέον καταστὰν ἔργον τοῦ «Οικονομική τῶν Ἐπιχειρήσεων», εἰς τὰς 460 σελίδας τοῦ ὁποίου ἀναπτύσσεται ἐξαντλητικῶς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πλέον συγχρόνων ἐπιστημονικῶν ἀντιλήψεων, ἅπασα ἡ ὕλη τῆς Οικονομικῆς τῶν Ἐπιχειρήσεων.

Τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι τῶ ὄντι πολῦτιμον οὐ μόνον διὰ τοὺς φοιτητὰς τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς λογιστὰς, δικηγόρους, ἐπιχειρηματίας, οἰκονομικοὺς ὑπαλλήλους καὶ διὰ πάντα ἀσχολούμενον μὲ τὴν οἰκονομικὴν ἐπιστήμην.

Ὁ συγγραφεὺς διακρίνεται διὰ τὴν μεθοδικότητα, τὴν βαθύτητα τῶν σκέψεων του καὶ τὴν ἐξουχιστικὴν ἀνάλυσιν καὶ ἐρμηνείαν τῶν θεμάτων. Ἡ παράθεσις πλήρους βιβλιοφίας τόσον εἰς γενικὰ συγγράμματα ὅσον καὶ εἰς μονογραφίας, καὶ αἱ κριτικαὶ παρατηρήσεις ἐφ' ὅλων τῶν ἐπιμάχων καὶ λεπτῶν θεμάτων καθιστοῦν τὸ ἔργον πολῦτιμον καὶ ἀπαραίτητον διὰ τοὺς ἐνδιαφερομένους.

Συνιστᾶται ἐκθῦμως εἰς τοὺς Δικηγόρους καὶ Δικαστὰς, ἰδίᾳ τοὺς φορολογικοὺς Δικαστὰς, διὰ τὸν πλοῦτον τῶν θεμάτων καὶ τὴν ἐπιτυχῆ ἐρμηνείαν τούτων ἀπὸ τε οἰκονομικῆς, φορολογικῆς, ἀγορανομικῆς καὶ νομικῆς ἀπόψεως. Οἱ Δικηγόροι καὶ Δικασταὶ θὰ διευκολυνθῶσι τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀνέυρεσιν καὶ εὐχερῆ ἐπίλυσιν σοβαρῶν καὶ ἐπιμάχων θεμάτων ὡς π.χ. αἱ ἀποσβέσεις, τὸ κόστος, ἡ ἀποτίμησις, τὸ κέρδος καὶ ἡ πρόσσδος, θέματα τοὔτεστι λίαν ἐνδιαφέροντα αὐτοὺς εἰς τὸ ἐπάγγελμά των.

Κατωτέρω προβαίνομεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐπὶ μέρος θεμάτων τοῦ περισπουδάστου τούτου ἔργου, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ διακεκριμένος ἐπιστήμων προσφέρει σημαντικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν κοινωνίαν.

Κατὰ πρῶτον πρέπει νὰ ἐξάρωμεν τὸν ἐπιτυχῆ τίτλον τοῦ συγγράμματος «Οικονομική τῶν Ἐπιχειρήσεων», ὅστις ἀναπαοκρίνεται πλήρως εἰς τὸν σκοπὸν ὃν ἐπιδιώκει καὶ προσιδιάζει εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὀρολογία. Ὁ ὅρος «οἰκονομική τῶν ἐκμεταλλεύσεων», ὅστις χρησιμοποιεῖται ἐπίσης, γερμανικῆς προελεύσεως, δὲν φαίνεται ν' ἀποδίδῃ ἐπακριβῶς τὸ ἀντικείμενον τοῦ κλάδου μας, ἐκτός τοῦ ὅτι εἶναι ἀσυνήθης εἰς τὴν πρακτικὴν.

Ἄλλαχοῦ χρησιμοποιεῖται ἐπίσης ὁ ὅρος «οἰκονομική τῶν ἐπιχειρήσεων», ὡς π.χ. εἰς τὰς ἀγγλοσαξωνικὰς χώρας καὶ τὴν Γαλλίαν. Οὗτω, ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ χρησιμοποιεῖται συνήθως ὁ ὅρος «business economics ἢ business administration = οἰκονομική τῶν ἐπιχειρήσεων», ἐν Γαλλίᾳ δὲ ὁ ὅρος «economie des entreprises = Οἰκονομία τῶν ἐπιχειρήσεων».

Ὁ συγγραφεὺς προτάσσει κεφάλαιον περὶ εἰσαγωγῆς εἰς τὴν οἰκονομικὴν, ἐν ἣ καθορίζεται ἡ ἔννοια, ὁ χαρακτήρ καὶ ὁ σκοπὸς τῆς οἰκονομικῆς τῶν ἐπιχειρήσεων ὡς καὶ ἡ διαίρεσις ταύτης εἰς Γενικὴν καὶ Εἰδικήν. Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο παρατίθεται καὶ βραχεῖα μὲν, ἀλλὰ λίαν ἐπιτυχῆς ἱστορία τῆς Ο.Ε.

Περαιτέρω ὁ συγγραφεὺς διαιρεῖ τὴν ὕλην τοῦ βιβλίου εἰς 4 μέρη.

Εἰς τὸ Α' μέρος ἀναπτύσσονται τὰ τῆς ἔννοιας καὶ τῶν κατηγοριῶν τῶν ἐπιχειρήσεων. Αἱ οἰκονομικαὶ μονάδες καὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ἡ διάκρισις αὐτῶν καταλαμβάνει ἀρκετὰς σελίδας τοῦ βιβλίου. Ἐνταῦθα ἐξετάζονται λεπτομερῶς καὶ ἀναλύονται ἀπὸ τε οἰκονομικῆς καὶ νομι-

κῆς ἀπόψεως αἱ ἔννοιαι τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τοῦ ἐπιχειρηματίου, ἡ διάκρισις τῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ κατηγορίας, ἡ σπουδαιότης καὶ λίαν χρήσιμος διάκρισις μεταξύ βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας, ἥτις τόσας ἀμφισβητήσεις ἔχει προκαλέσει παρ' ἡμῖν καὶ ἀλλαχοῦ, οἱ διάφοροι συνασπισμοὶ τῶν ἐπιχειρήσεων (καρτέλ, τράστ, κουσέρν, πούλ κλπ.) καὶ διάφορα ἄλλα συναφῆ θέματα.

Εἰς τὸ Β' μέρος ἐκτίθενται οἱ συντελεσταὶ δράσεως τῶν ἐπιχειρήσεων, ἥτοι ἡ φύσις, ἡ ἐργασία καὶ τὸ κεφάλαιον. Σημειοῦμεν ἰδιαίτερος τὸ λίαν ἐνδιαφέρον θέμα περὶ τοῦ τόπου ἐγκαταστάσεως τῶν ἐπιχειρήσεων, τὸ ὁποῖον ὁ συγγραφεὺς ἐξαντλεῖ ἀπὸ πάσης ἐπόψεως, παραθέτων καὶ εἰδικὴν βιβλιογραφίαν. Περαιτέρω γίνεται διεξοδικὴ ἀνάπτυξις τοῦ συντελεστοῦ «ἐργασία». Ὁ συγγραφεὺς τονίζει ἰδιαίτερος ὅτι ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἰθουούσης ἡ ἐπιχειρηματικῆς ἐργασίας συνίσταται εἰς τὸ ἐπιτυγχανόμενον κέρδος, δὲν ἀποτελεῖ δὲ αὕτη στοιχείου κόστους. Τὸ λίαν ἐνδιαφέρον τοῦτο θέμα ἐξετάζεται ὑπὸ τοῦ συγγραφῆως καὶ ἀπὸ ἀγορανομικῆς καὶ φορολογικῆς ἀπόψεως, παρατίθεται δὲ καὶ σχετικὴ νομολογία. Ἡ ὀρθολογικὴ ὀργάνωσις τῆς ἐργασίας ἀναπτύσσεται ἐξαντλητικῶς, τονίζονται δὲ ὅλα τὰ σημεῖα μέχρι καὶ τῶν σχέσεων μεταξύ ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν.

Εἰς ἰδιαίτερον κεφάλαιον ἀναπτύσσονται ἡ ἔννοια καὶ αἱ πηγαὶ προελεύσεως τοῦ κεφαλαίου τῆς ἐπιχειρήσεως. Ὁ συγγραφεὺς διακρίνει τὸ κεφάλαιον εἰς ἴδιον καὶ ξένον καὶ ἀναπτύσσει τὰς σχέσεις μεταξύ τούτων. Τὸ πρόβλημα τῆς χρηματοδοτήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων καταλαμβάνει ἰδιαίτερον θέσιν λόγῳ τῆς σοβαρότητός του. Ἐνταῦθα ἀναπτύσσονται ἐν πλάτει τὰ μέσα καὶ τὸ μέγεθος τῆς χρηματοδοτήσεως, αἱ βασικαὶ ἀρχαὶ καὶ ἡ πολιτικὴ τῆς χρηματοδοτήσεως καὶ ὁ προγραμματισμὸς αὐτῆς.

Εἰς τὸ Γ' μέρος ἐξετάζεται ἡ περιουσία τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀπὸ στατικῆς καὶ δυναμικῆς ἀπόψεως καὶ αἱ διακρίσεις μεταξύ περιουσίας καὶ κεφαλαίου. Ἐνδιαφέρουσαι εἶναι αἱ διακρίσεις τῶν διαφόρων περιουσιακῶν στοιχείων εἰς ἐνώματα καὶ ἀσώματα, εἰς πάγια, κυκλοφοροῦντα καὶ διαθέσιμα καὶ αἱ διάφοροι σχέσεις καὶ δείκται μεταξύ τούτων. Τὸ πρόβλημα τῆς δυναμικῆς ἐρεύνης τῆς περιουσίας καταλαμβάνει ἰδιαίτερον θέσιν εἰς τὸ σύγγραμμα. Ἐνταῦθα ἐξετάζονται λεπτομερῶς τὰ σπουδαιότερα ἴσως θέματα τῆς οικονομικῆς τῶν ἐπιχειρήσεων: ἥτοι ἡ κυκλοφορία τῆς περιουσίας, ἡ ταχύτης τῆς κυκλοφορίας ἡ περιστροφῆς τῆς περιουσίας (*vitesse de rotation*), τὰ ἀκαθάριστα ἔσοδα καὶ τὰ διάφορα ἔξοδα εἰς ἃ ὑποβάλλεται ἡ ἐπιχειρήσις πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν της, αἱ ἀποσβέσεις, τὸ κόστος τῶν ἀγαθῶν, ἡ ρευστότης τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ ἀποτίμησις τῆς περιουσίας καὶ ἄλλα.

Ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα, σημειοῦμεν τὴν διάκρισιν τούτων εἰς ἄμεσα καὶ ἔμμεσα, εἰς σταθερὰ καὶ μεταβλητὰ καὶ τὰς μεθόδους καταλογισμοῦ τῶν γενικῶν βιομηχανικῶν ἐξόδων, διακρίσεις αἰτίνας εἶναι λίαν λεπταὶ καὶ ἄκρως ἐνδιαφέρουσαι.

Ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα σημειοῦμεν τὰς διαφόρους διακρίσεις αὐτῶν καὶ τὸ νεκρὸν ἢ ἀδρανὲς σημεῖον τῆς κυκλοφορίας (*point mort*) τοῦ ὁποῖου ὁ συγγραφεὺς ἐπιχειρεῖ ἐξαντλητικὴν ἐρευναν.

Ὡς πρὸς τὰς ἀποσβέσεις, τὸ κόστος καὶ τὴν ἀποτίμησιν, παρατηροῦμεν ὅτι ἕκαστον θέμα τυγχάνει εὐρυτάτης ἀναλύσεως, μὲ παράθεσιν τῶν κυριωτέρων θεωριῶν βιβλιογραφίας καὶ ἐξέτασιν τούτων καὶ ἀπὸ τε φορολογικῆς καὶ ἀγορανομικῆς πλευρᾶς ὥστε ν' ἀποτελεῖ κάθε θέμα καὶ μίαν πλήρη μονογραφίαν.

Εἰς τὸ Δ' μέρος ἐξετάζονται τὸ περιβάλλον δράσεως, ὁ προγραμματισμὸς καὶ ἡ ἀποτελεσματικότης τῶν ἐπιχειρήσεων. Ἀναπτύσσονται ἐν ἐκτάσει τὰ θέματα τῆς ἀναλύσεως τῆς ἀγορᾶς (*marketing*), τῶν δημοσιῶν σχέσεων (*public relations*) καὶ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ κινδύνου. Ἰδιαίτερον θέσιν κατέχουν τὰ θέματα τοῦ προγραμματισμοῦ τῆς δράσεως καὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῶν ἐπιχειρήσεων. Αἱ ἔννοιαι τῆς παραγωγικότητος, οικονομικότητος καὶ ἀποδοτικότητος ἀναπτύσσονται ἐν πλάτει. Ἐπίσης τὰ στοιχεῖα τῆς ἀποδοτικότητος, ἥτοι τὰ κέρδη καὶ τὸ κεφάλαιον, ἐξετάζονται λεπτομερῶς καὶ τονίζονται αἱ διακρίσεις καὶ κατηγορίαι αὐτῶν.

Τεωργίου Κατζουράκη: Το πρόβλημα τῆς μικρᾶς καὶ μέσης ἐπιχειρήσεως.
'Αθήναι, 1960.

Εἰς τὴν σειράν τῶν ἐκδόσεων τῆς Οἰκονομικῆς Βιβλιοθήκης τοῦ ΕΒΕ 'Αθηνῶν ἐκυκλοφόρησε προσφάτως ἡ ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον μελέτη τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Μελετῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος, πραγματευομένη ἐν καίριον πρόβλημα τῆς διεθνoῦς οἰκονομικῆς πρακτικῆς καὶ θεωρίας, ἰδιαίτερας δὲ ἐπικαιρότητος παρ' ἡμῖν σήμερον. Τὸ πρόβλημα αὐτό, ὡς τονίζεται καὶ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν, ἀποτελεῖ αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἀντικείμενον συστηματικῶν ἐρευνῶν καὶ μελετῶν εἰς πλείστας χώρας, ἀποκτᾶ δὲ ἰδιαίτεραν σημασίαν καὶ ἐπικαιρότητα παρ' ἡμῖν ἐν ὄψει τῆς καταβαλλομένης προσπάθειας διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν ἀφ' ἑνός, ἀλλὰ καὶ τῆς προοπτικῆς στενωτέρας συνδέσεως καὶ συνεργασίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καὶ γενικώτερον μετὰ τῆς πρὸς ὀλοκλήρωσιν τεινούσης Εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας. Ὁ συγγραφεὺς τοποθετεῖ καὶ ἀναλεῖ κατ' ἀρχὴν τὸ πρόβλημα τῆς μικρᾶς καὶ μέσης ἐπιχειρήσεως ἐντὸς τῶν σημερινῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν καὶ ἰδίᾳ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς προσπάθειας διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τονίζων ὅτι παρὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ «νόμου τῆς συγκεντρώσεως» ἢ διατήρησις καὶ προστασία τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ τύπου τούτου ἀποτελεῖ μίαν ἀνάγκην τόσοσιν διὰ τὰς ἀνεπτυγμένας οἰκονομίας εἰς ὠρισμένους τουλάχιστον τομεῖς οἰκονομικῆς δράσεως, πολὺ δὲ περισσότεροσιν διὰ τὰς καθυστερημένας οἰκονομίας ἔθνα ἢ δημιουργία μεγάλων μονάδων προσκρούει ἐν μέρει εἰς ὀργανικὰς ἀδυναμίας ὀφειλομένας εἴτε εἰς ὑποκειμενικά, εἴτε εἰς ἀντικειμενικά αἴτια. Ἀφοῦ ἐν συνεχείᾳ ἀναλεῖ τὰς ἀντιλήψεις τῆς κλασσικῆς οἰκονομικῆς θεωρίας καὶ τὰς νεωτέρας τοιαύτας, ἰδίᾳ τὰς διαμορφωθείσας ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Κεϋνσιανισμοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ ὠρισμένα εἰδικὰ θέματα συνδεόμενα μετὰ τὴν μικρὰν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, προβαίνει εἰς μίαν διαγραφὴν τῶν βασικῶν χαρακτηριστικῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ τύπου τούτου, βάσει ποσοτικῶν κριτηρίων (ἐπενδεδυμένον κεφάλαιον καὶ ἀπασχολούμενον προσωπικόν) καὶ ποιοτικῶν τοιούτων, κατὰ τὰς κρατοῦσας ἀντιλήψεις εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν Εὐρώπην. Ἐκ τῶν βασικῶν αὐτῶν χαρακτηριστικῶν συνάγονται ἐν συνεχείᾳ εἰς εἰδικὸν κεφάλαιον τὰ προβλήματα, τὰ ὅποια ἀντιμετωπίζει σήμερον ἡ μικρὰ καὶ μέση ἐπιχείρησις, τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς φύσεως, τὰ ὅποια εἶναι δυνατὸν νὰ συνορισθοῦν εἰς τὴν διαπίπτωσιν ἐνεργηθείσας ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ ἐρεῦνης ὅτι «ἡ μικρὰ καὶ ἡ μέση ἐπιχείρησις ἀντιμετωπίζει σχεδὸν κατὰ κανόνα μόνη τὰ προβλήματά της, μετὰ ἐν πολλοῖς ἀναρμοδίον προσωπικόν... ἢ χρησιμοποίησις τεχνικῶν δεδομένων εἶναι ἀκατάλληλος καὶ στασιμωδὴ καὶ γενικώτερον ἡ ἐσωτερικὴ τῆς ὀργάνωσις ἀτελής». Ἐκ τῆς φύσεως τῶν προβλημάτων αὐτῶν προκύπτουν καὶ τὰ πρόσφορα μέτρα διὰ τὴν προστασίαν τῶν μικρῶν καὶ μέσων ἐπιχειρήσεων τὰ ὅποια θὰ πρέπει νὰ προσέλθουν ἐκ τῆς συνδυασμένης δράσεως τόσοσιν τῆς κρατικῆς πολιτικῆς ὅσον ἐπίσης τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων τῶν συλλογικῶν ὀργάνων καὶ εἰδικῶν ἱστιτοῦτων ἐρεῦνης. Τὸ τελευταῖον κεφάλαιον τῆς μελέτης ὁ συγγραφεὺς τὸ ἀφιερώνει εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι ὕφισταμένην κατάστασιν, τονίζων ἐν συμπεράσματι ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ κατάστρωσις ἐνὸς συγκεκριμένου προγράμματος προστασίας τῆς μικρᾶς καὶ τῆς μέσης ἐπιχειρήσεως — τοῦ ὁποίου ἐνδεικτικῶς διαγράφει ὠρισμένας βασικὰς ἀρχὰς — καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἡ κρατικὴ πολιτικὴ καλεῖται νὰ διαδραματίσῃ πρωτεύοντα ρόλον, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐπιχειρηματίας καὶ τὰ συλλογικὰ ὄργανα.

Ὁ συγγραφεὺς θίγει πράγματι εἰς τὴν μελέτην του ἐν θέμα καίριος σπουδαιότητος διὰ τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν οἰκονομίας, τὸ ὅποιον προκειμένου περὶ τῶν ἀνεπτυγμένων οἰκονομῶν δύναται νὰ λεχθῆ ὅτι ἔχει διερευνηθῆ καὶ μελετηθῆ συστηματικῶς ἀπὸ πλεῖρας προσδιορισμοῦ παραγωγῆς τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ἐξεταζομένου τύπου, κόστους λειτουργίας, τιμῶν, σωρεύσεως κεφαλαίου κ.λ.π. Εἰς τὰς ὑπαναπτύκτους οἰκονομίας ὅπου ἀκριβῶς καὶ παρατηρεῖται εἰς εὐρείαν κλίμακα ἢ παράλληλος συνύπαρξις καὶ λειτουργία κεφαλαιοκρατικοῦ καὶ προκεφαλαιοκρατικοῦ τομέως καὶ ὅπου ἐπιβιώνουν παλαιότεραι μορφαὶ καὶ φορεῖς οἰκονομικῆς δράσεως, τὸ θέμα ἐνέχει ἰδιαίτεραν σημασίαν καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ ὁμοῦ καὶ ἀνωδύνου μετασχηματισμοῦ τῶν οἰκονομῶν αὐτῶν εἰς προηγούμενον τύπου τοιαύτας.

Καίτοι δὲν εἶναι ἀνύπαρκτος ἐν προκειμένῳ διεθνῆς βιβλιογραφία ἀναφέροντες ἐνδεικτικῶς τὰ ἔργα :

H i r s m a n : The Strategy of Economic Formation. εἰς Capital Formation and Economic Growth, Princeton University 1955. H ö s e l i t z : Entrepreneurialship and Capital Formation. C o c h r a n : The Entrepreneur in American Capital Formation καὶ A u b r e y : Investment Decision in Under developed Countries. Ἐπίσης O. E. E. C. : Technical Information and the Smaller Firm. F. C o l l i n : Les petites Entreprises et le marché Commun καὶ ἄλλα.

Ἡ ἐντὸς τῶν συνθηκῶν τῶν ὑπαναπτύκτων οἰκονομιῶν μελέτη καὶ διερεύνησίς του εἶναι μᾶλλον ἀνεπαρκής, παρ' ὅτι ὡς προελέχθη ἀκριβῶς εἰς τὰς οἰκονομίας αὐτὰς τὸ πρόβλημα παρουσιάζει ἰδιαιτέραν σπουδαιότητα. Προκειμένου εἰδικῶς περὶ τῆς Ἑλλάδος ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία εἶναι σχεδὸν ἀνύπαρκτος. Καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν ἡ μελέτη τοῦ κ. Κατζουράκη θέτουσα κατ' οὐσίαν τὸ πρόβλημα διὰ μίαν περαιτέρω συστηματικὴν διερεύνησιν καὶ μελέτην, πρὸς πρακτικὴν ἀντιμετώπισίν του, ἀποτελεῖ πράγματι μίαν πολύτιμον συμβολήν.

P.

Κ ω ν σ τ. Ν. Ἀ ρ κ ο υ δ ο υ γ ι ἄ ν ν η : «Ἡ ἀπόσβεσις τῶν ἀσωμάτων ἀκίνητοποιήσεων», Θεσσαλονίκη 1960.

Πρὸ ἡμερῶν ἐκυκλοφόρησεν ἡ ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον πραγματεία τοῦ διακεκριμένου καθηγητοῦ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν Θεσσαλονίκης κ. Κ. Ἀρκουδογιάννη. Δὲν θὰ ἦτο ὑπερβολὴ ἂν ἡ πραγματεία αὕτη χαρακτηρισθῆ ὡς πληροῦσα ἕνα πραγματικὸν κενὸν εἰς τὴν σχετικὴν μὲ τὰς ἀποσβέσεις βιβλιογραφίαν τοῦ τόπου μας. Ἔρχεται νὰ προσφέρῃ εἰς τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῶν ἐπιχειρήσεων ἐν πολύτιμον βοήθημα ἐπιστημονικὸν καὶ τεχνικόν, ἐπιλύουσα κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ διεξοδικὸν πλείστα ζητήματα ἀφορῶντα τὰς ἀποσβέσεις τόσο ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν ἐπιχειρήσεων ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν προσωπικῶν καὶ ἀνωνύμων ἐταιρειῶν.

Ἡ εὐσυνείδητος καὶ συστηματικὴ προβολὴ τῶν περὶ ἀποσβέσεων τῶν ἀσωμάτων ἀκίνητοποιήσεων, ἀνακυπτόντων ζητημάτων, ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὴν πλουσίαν Ἑλληνικὴν καὶ ξένην Νομολογίαν, ὅσον καὶ πρὸς τὰς διδασκαλίας τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου, προσφέρει εἰς τὸν ἀναγνώστην πολύτιμον ἐπιστημονικὴν καὶ ἐπαγγελματικῆς φύσεως ὑπηρεσίαν.

Ὁ συγγραφεὺς μεθοδικότατα καὶ κατὰ τρόπον γλαφυρὸν καὶ εὐληπτον ἀναλύει εἰς δύο κύρια κεφάλαια τὰ κρατοῦντα σήμερον σχετικὰ μὲ τὰς ἀποσβέσεις τῶν κατ' ἐξοχὴν πλάσματικῶν ἀσωμάτων ἀκίνητοποιήσεων (δαπανῶν ἰδρύσεως καὶ ὀργανώσεως, ἐρευνῶν, πειραματισμῶν ἢ τολμημάτων, ἐκδόσεως δανείων δι' ὁμολογιῶν καὶ διαφορᾶς ὑπὸ τὸ ἄρτιον, ἐτέρων ἀσωμάτων ἀκίνητοποιήσεων) ὡς καὶ τῶν ἐνδεχομένως ρευστοποιησίμων τοιούτων (φήμης—πελατείας, προνομίων εὐρεσιτεχνιῶν, σημάτων κλπ.) τόσο εἰς τὴν ξένην ὅσον καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπιλέγει τὰς καλυτέρας καὶ πλέον ἐπιτυχεῖς ἀπόψεις, συγκρίνει ταύτας πρὸς τὴν ἰσχύουσαν παρ' ἡμῖν φορολογικὴν Νομοθεσίαν, ἐπισημαίνει τὰς ἀτελείας ταύτης καὶ συνθέτει τὰς ἰδίας αὐτοῦ γνώμας, αἵτινες θὰ ἦτο σκόπιμον ὅπως υἱοθετηθῶν καθόσον αὗται στηρίζονται τόσο εἰς τὴν μακρὰν αὐτοῦ πείραν, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἀρτίαν κατάρτισίν του.

Διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην θεωροῦμεν ὑποχρέωσιν ὅπως προσφέρωμεν οὐχὶ μόνον θερμὰ συγχαρητήρια ἀλλὰ καὶ πολλοὺς εὐχαριστιῶν λόγους.

Ἄλεξ. Κ. Ἀναίρουσης